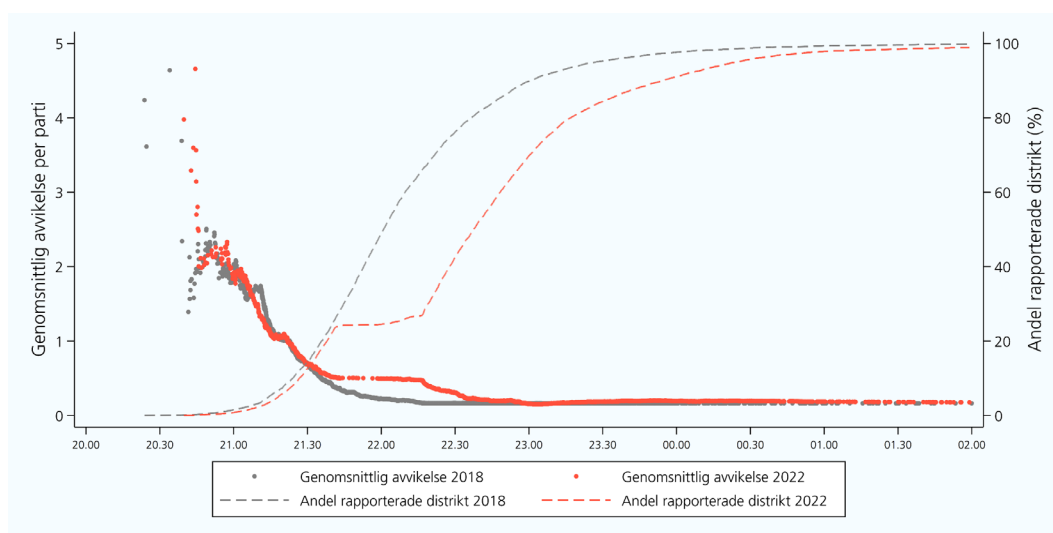

Den magiska kvarten

Under SVTs valvaka 2022 introducerades rösträkningen med en graf över hur inrapporteringen av valresultat sett ut under valkvällen 2018. Minut för minut-jämförelser mellan redan räknade röster och det slutgiltiga valresultatet visade att avvikelsen minskar dramatiskt en knapp timme in i rösträkningen. Från 21:18 och under de därpå följande femton minuterna ökade antalet inrapporterade valdistrikt från 400 till 1 100. Detta mönster har upprepats vid många tidigare val. Såvida ett val inte är mycket jämnt finns en klar bild av hur valet kommer att sluta vid 22-tiden.

Valnattsinrapporteringen 2022 avvek från tidigare erfarenheter (se figur 1). Fram till 21:45 följde inrapporteringen samma bana som 2018, låt vara med ett par minuters fördröjning. Men då avbröts inrapporteringen abrupt när länsstyrelsernas telefonväxel slutade fungera. Även om felet kunde avhjälpas snabbt orsakade stoppet en hicka i inrapporteringen. Under närmare fyrtiofem minuter rapporterades inga nya resultat. Först framåt halv elva kom inrapporteringen igång igen. Då fortsatte de räknade rösterna planerligt att konvergera mot det slutgiltiga valresultatet. Kombinationen ett jämnt val och avbrottet i inrapporteringen skänkte en särskild dramaturgi åt valvakan. Magdalena Anderssons regeringsunderlag ledde rösträkningen fram till 22:45 då Ulf Kristerssons segrande underlag slutligen övertog ledningen. Avbrottet innebar att ledningen skiftade nästan en hel timme senare än vad som hade varit fallet med en ostörd inrapportering.

Figur 1 När under valkvällen konvergerar valresultatet? Avvikelser mellan det hittills färdigräknade valnattsresultatet och det slutgiltiga valresultatet (medelfel per parti) samt andel färdigräknade distrikt, 2018 och 2022 (procent).

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valmyndigheten

Kommentar: Rapporteringstiderna för valnattsrapportering från olika valdistrikt har begärts ut från Valmyndigheten. De kompletta listorna för inrapporteringstider finns arkiverade vid Valforskningsprogrammet (se även faktabladet 2021:16). Medelfel per parti beräknas för nio kategorier – de åtta riksdagspartierna plus kategorin övriga partier – genom att först summera alla avvikelser mellan partiernas procentandel i det hittills färdigräknade valnattsresultatet och det slutgiltiga valresultatet och sedan dividera med antalet kategorier. Tretton valdistrikt räknades klart efter 02:00 den 10 september 2018 och finns därför inte med i analysen. Sextionio valdistrikt räknades klart efter 02:00 den 11 september 2022 och finns därför inte med i analysen.